

SMÄRRE LITURGISKA BIDRAG

Av

TONI SCHMID, Stockholm

V.

Sancta Sexburga.

I ENGLANDS KRISTNANDE spelar drottningen en framträdande roll. Drottningar ha — så säga legenderna — sörjt för sina makars omvändelse. Drottningar ha — så säger historien — byggt kloster och kyrkor. Så voro de kvinnliga medlemmarna av konung Anna's hus, med sina aktivt-kyrkliga intressen inga undantag. Hans dotter Etheldreda blev Ely klosters första abbedissa. Hon efterträddes av sin syster Sexburga.

Ely kloster grundades som ett dubbelkloster, och abbedissan styrde både munkar och nunnor. Klostret förstördes emellertid på 800-talet, och då det åter togs i bruk, beboddes det endast av munkar.

Munkarna glömde icke sitt klosters första kvinnliga ledare. Deras kvarlevor överfördes år 1106 högtidligt till det normandiska presbyterium, som då nyligen blivit färdigbyggt. Vi få antaga, att de ihågkommos även i munkarnas liturgi.

Etheldreda har blivit ett ryktbart helgon. Hon har varit känd även i Skandinavien, där hon vid slutet av medeltiden dyrkats i Trondheim och i Lund. I det senare ärkestiftet har hon med stor sannolikhet dyrkats även tidigare, och mycket talar för att så skett även i Sverige.

Hennes syster och efterträderska i Ely, Sexburga, synes ha varit en icke obetydlig kvinna. Efter sin makes död har hon utövat regentskapet och sedan varit abbedissa i Sheppey och i Ely. Efter döden har hon där- emot icke tillnärmelsevis vunnit samma uppmärksamhet som den berömda